

ARBEJDS- SKADE- STATISTIK 2017

INDHOLD

1. INDLEDNING	3
2. HOVEDRESULTATER	4
3. ARBEJDSULYKKER	5
3.1 ANTALLET AF ARBEJDSULYKKER FORDELT PÅ SKADENS ART	5
3.2 ANERKENDELSE OG AFVISNING I PERIODEN 2013-2017	6
3.4 ÅRSAGER TIL ARBEJDSULYKKER	9
4. ERHVERVSSYGDOMME.....	10
4.1 ANTALLET AF ERHVERVSSYGDOMME FORDELT PÅ SKADENS ART	10
4.2 ANERKENDELSE OG AFVISNING I PERIODEN 2013-2017.....	11
4.3 ÅRSAGER TIL ANMELDELSE AF ERHVERVSSYGDOMME I 2017	15
5. ERSTATNINGER	17
Civile søgsmål	18
6. METODE	19

1. INDLEDNING

Hvert år udarbejder BUPL's Forbunds kontor statistik over de arbejdsskader medlemmer får på arbejdet. Statistikken har til formål at afdække viden på arbejdsskadeområdet, at spotte nye tendenser samt at understøtte arbejdsmiljøindsatsen i BUPL. Desuden bidrager statistikken til at synliggøre BUPL's arbejde med arbejdsskader overfor medlemmerne. Der leveres statistikmateriale til BUPL's hjemmeside, Børn & Unge, BUPL's Nyhedsbrev og Dagspressen. Endeligt anvendes statistikken til specifikke ad hoc analyser. Målgruppen for udarbejdelsen af statistikken er primært BUPL's Forretningsudvalg, fagforeninger, medlemmer og journalister samt eksterne interessenter som medier og dagblade.

2. HOVEDRESULTATER

I 2017 har BUPL Forbund afsluttet 353 arbejdsskadesager.

NØGLETAL

- BUPL har en sagsmængde på ca. 600 verserende arbejdsskadesager
- BUPL har i alt afsluttet 353 sager i 2017, bestående af 225 arbejdsulykker og 128 anmeldte erhvervssygdomme

ARBEJDSULYKKER

- Arbejdsulykker fører generelt til skader i bevægeapparatet
- De hyppigste arbejdsulykker for pædagoger i 2017 fordelt på skadens art er ryg- og knæskader samt psykiske reaktioner.
- Rygskader udgør 74 sager ud af 225 afsluttede arbejdsulykkesager, hvilket svarer til 33 %
- Der er anerkendt 33 rygskader, hvilket svarer til en anerkendelsesprocent på 45 %
- De to væsentligste årsager til arbejdsulykker er faldskader og skader sket i interaktion med børn
- 50 % af de afsluttede arbejdsulykker blev anerkendt i 2017 svarende til 113 ud af 225 sager
- 46 % af de afsluttede arbejdsulykker blev afvist i 2017 svarende til 108 ud af 225 sager
- I perioden 2013 – 2017 er anerkendelsesprocenten faldet fra 79 % til 50 %
- I perioden 2013 – 2017 er andelen af afviste sager steget fra 13 % til 48 %

ERHVERVSSYGDOMME

- Den hyppigste erhvervsbetingede arbejdsskade hos pædagoger er psykisk sygdom
- Psykisk sygdom udgør 94 af 128 afsluttede sager om erhvervssygdom, det svarer til 73 %
- De øvrige erhvervssygdomme fordelt på skadens art er bl.a. hud-, ryg-, høre- og skuldersygdomme
- Væsentligste årsager til erhvervssygdom er arbejdspress/arbejdstempo (30) og vold og trusler fra børn og unge (28)
- 12 % af de afsluttede erhvervssygdomme blev anerkendt i 2017, svarende til 15 ud af 128 sager
- 84 % af de afsluttede erhvervssygdomme blev afvist i 2017, svarende til 104 ud af 128 sager.

ERSTATNINGER

- 31.559.764 kroner i erstatning inklusiv erstatninger i erstatningsansvarssager i 2017
- 5.748.223 kr. i godtgørelse for varigt mén i 2017
- 25.787.029 kr. i erstatning for tab af erhvervsevne i 2017

3. ARBEJDSULYKKER

Dette afsnit indeholder statistik over afsluttede ulykkessager for pædagoger i 2016.

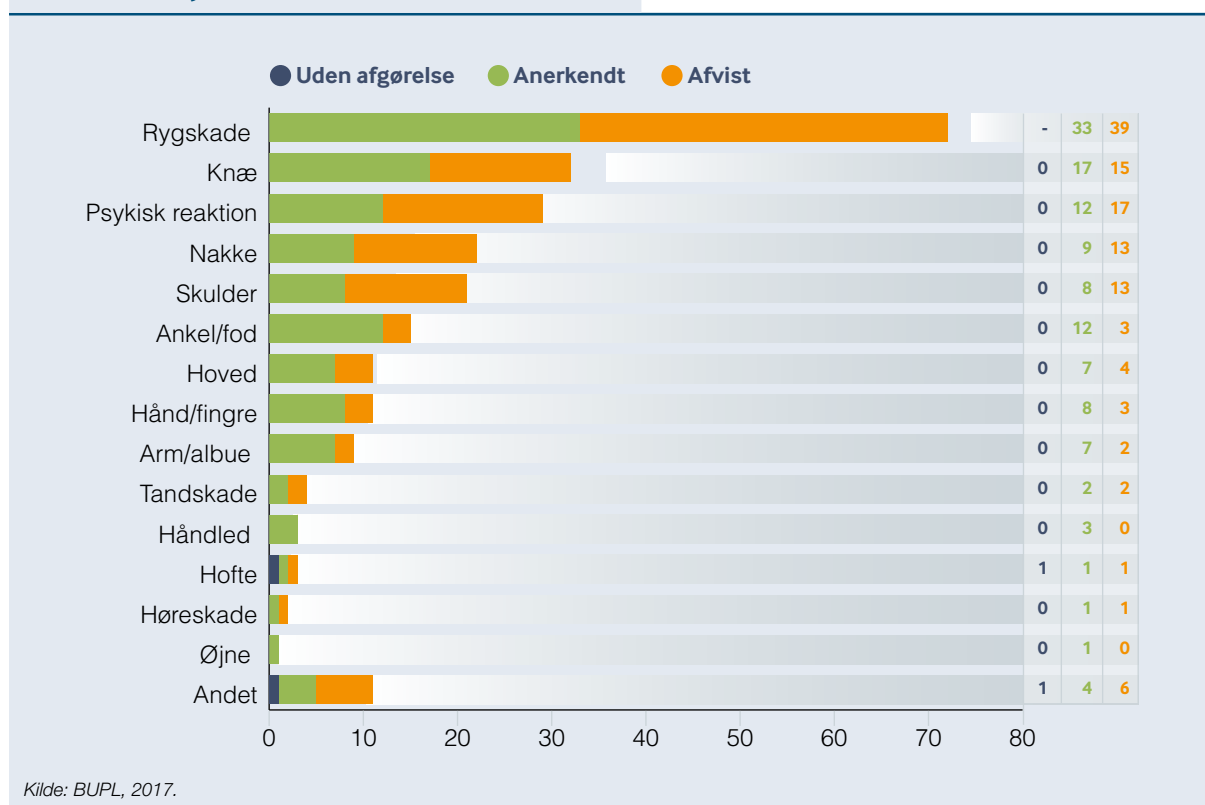
Definitionen på en arbejdsulykke er:

”En fysisk eller psykisk personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage¹. ”

3.1 ANTALLET AF ARBEJDSULYKKER FORDELT PÅ SKADENS ART

I 2017 har BUPL afsluttet 225 arbejdsulykkessager.

FIGUR 1: ARBEJDSULYKKER – SKADENS ART 2017

Figur 1 viser antallet af afsluttede ulykkessager i 2017 fordelt på skadens art samt antallet af anerkendte og afviste sager. De fleste arbejdsulykker medfører skader på bevægeapparatet f.eks. ryg, knæ og nakke. Andelen af anerkendte arbejdsulykker er 50 %, hvilket svarer til 113 sager. Andelen af afviste sager er 48 % og det svarer til 108 sager mens 4 sager er afsluttet uden afgørelse.

De hyppigste arbejdsulykker blandt pædagoger er skader på ryggen (fig. 1). Ud af de 225 afsluttede arbejdsulykker er 74 af sagerne rygskader. Det svarer til 33 % af de afsluttede arbejdsulykker i 2017. Der er forskellige grunde til, at pædagoger kommer til skade med ryggen. Det skyldes f.eks. fald eller forskellige former for interaktion med børn.

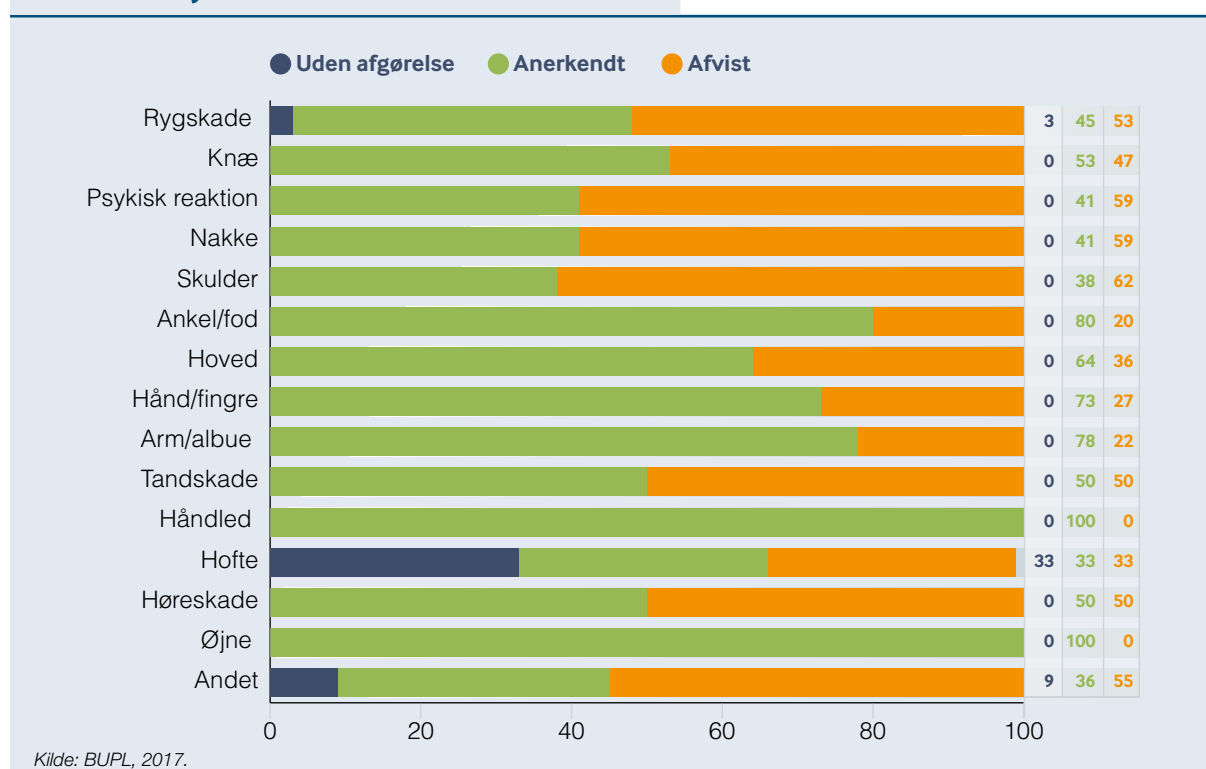
1. Arbejdsskadelovgivningen § 6, stk. 1.

Antallet af anerkendte rygskader er 33, hvilket svarer til en anerkendelsesprocent på 45 % for rygskader. 33 rygskader er afviste og 2 sager er afsluttet uden afgørelse.

De næst hyppigste arbejdsulykker blandt pædagoger er knæskader. Antallet af knæskader for pædagoger er 32 svarende til 14 % af samtlige afsluttede arbejdsulykker i 2017. Antallet af anerkendte knæskader er 17 svarende til 53 % af andelen af knæskader.

Antallet af psykiske arbejdsulykker er 29 svarende til 13 % af samtlige afsluttede arbejdsulykker i 2017. Antallet af anerkendte psykiske skader er 12 svarende til 41 % af andelen af skader med psykisk reaktion.

FIGUR 2: ARBEJDSULYKKER PROCENTFORDELT 2017

3.2 ANERKENDELSE OG AFVISNING I PERIODEN 2013-2017

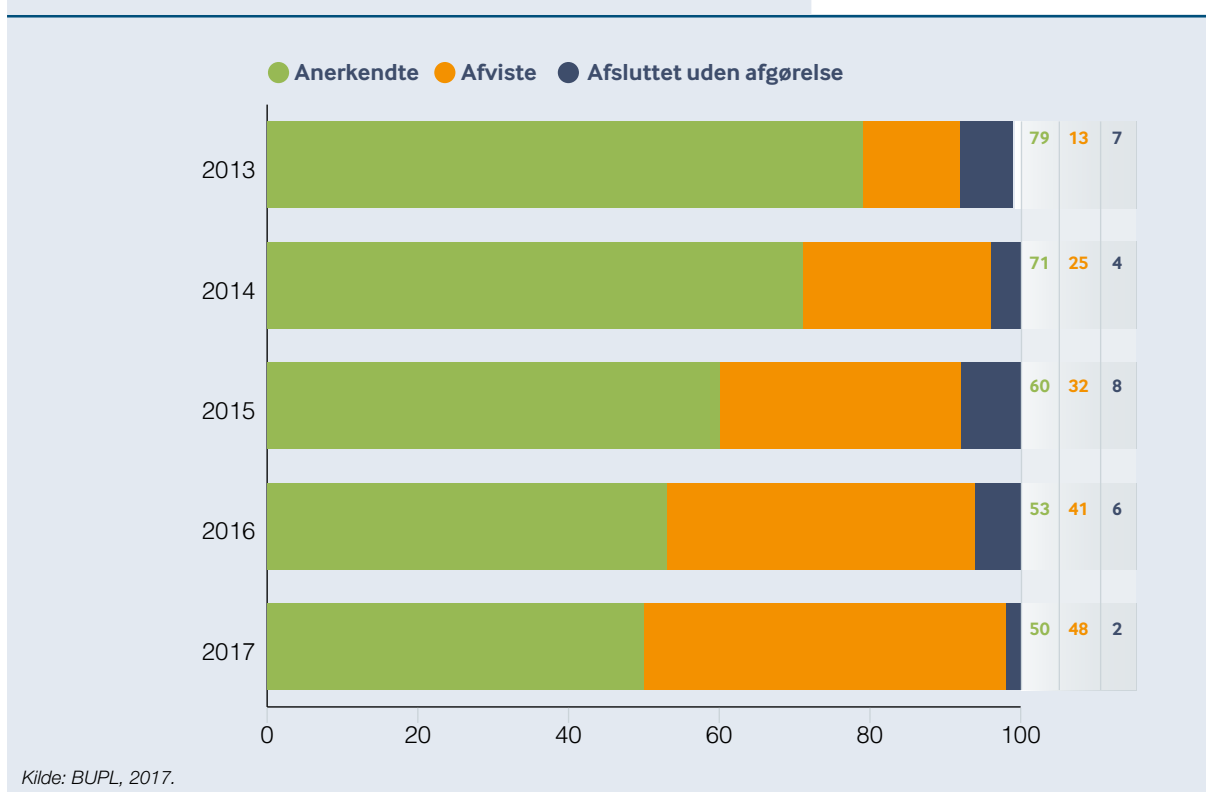
Figur 3 illustrerer andelen af afsluttede arbejdsulykkessager fordelt på anerkendte, afviste og afsluttede sager uden afgørelse.

Anerkendte sager	Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at medlemmets skade opfylder betingelserne for anerkendelse.
Afviste sager	Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at medlemmets skade ikke opfylder betingelserne for anerkendelse.
Afsluttet uden afgørelse	Medlemmet ønsker ikke, at sagen behandles færdig, og den afsluttes uden afgørelse.

Der er sket en væsentlig stigning i andelen af afviste arbejdsulykker fra 13 % til 48 % i perioden 2013-2017. Det skyldes hovedsagligt resultatet af højesteretsdommen af 8. november 2013². I 2017 er der afsluttet 225 arbejdsulykker, hvoraf 113 er anerkendte og 108 er afviste. Der er 4 sager, som er afsluttet uden afgørelse. Det betyder, at anerkendelsesprocenten for arbejdsulykker er faldet fra 79 % i 2013 til 50 % i 2017.

Stigningen af afviste arbejdsulykker fra 13 % til 48 % har konsekvenser for pædagoger, da færre får anerkendt en arbejdsulykke. Der er tale om en negativ udvikling, da flere pædagoger stilles ringere end tidligere. Selv i de situationer, hvor pædagoger ikke får tilkendt en erstatning, er det en forringelse, da det er en værdi i sig selv, at få anerkendt en arbejdsulykke. Hvis pædagoger med en afvist arbejdsulykke senere oplever en forværring af de arbejdsskaderelaterede gener, er det også vanskeligere at få genoptaget deres sag og få tilkendt godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne.

FIGUR 3: ANERKENDTE OG AFVISTE ULYKKESSAGER 2013-2017

2. Se faktaboks vedrørende Højesteretsdommen af 8. november 2013.

Højesteretsdom af 8. november 2013

BUPL vurderer, at stigningen af afviste ulykker i 2015 er forårsaget af en højesteretsdom, der blev afsagt den 8. november 2013, som satte den nedre grænse for hvornår en personskade har et omfang, der kan anerkendes som en arbejdsskade³. Dommen resulterede i en ændring af fortolkningen af ulykkesbegrebet og medførte en praksisændring i behandlingen af ulykkessager. Ankestyrelsen har blandt andet truffet principafgørelse PA-33-4 om den administrative praksis efter dommen. Det følger af principafgørelsen, at forbigående smerter, der ikke kræver behandling, men går over af sig selv ikke er en personskade i lovens forstand. Tidligere var det praksis, at forbigående gener kunne anerkendes som en arbejdsulykke, såfremt de lovmæssige krav var opfyldt. Eksempelvis kunne psykiske chok som følge af udsættelse for vold anerkendes som en arbejdsulykke. Efter den nye praksis vil et psykisk chok ikke kunne anerkendes, da det antages at psykisk chok vil aftage og gå over af sig selv over tid, uden at det kræver nogen form for behandling.

Højesteretsdom af 9. november 2016

9. november 2016 traf højesteret en anden afgørelse med stor betydning for anerkendelse af ulykker. Forud for dommen var der en praksis i forhold til sager om arbejdsulykker, som betød at en skade som ville kunne opstå af sig selv, kun ville kunne anerkendes hvis belastningen, var egnet til at skade en rask krop. Som konsekvens af højesteretsdommen skal der nu foretages en konkret afvejning af, hvad der i det konkrete tilfælde taler for og imod en årsagssammenhæng mellem ulykken og følgerne efter skaden. Det betyder at det ikke længere skal vurderes om belastningen ved en ulykke er egnet til at skade en rask krop, men det skal vurderes om belastningen ved en ulykke er egnet til at skade den konkrete tilskadekomnes krop.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i deres arbejdsskadestatistik for 2017 anført, at der på baggrund af højesteretsdommen i 2016 er sket en stigning i anerkendelsesprocenten. Denne udvikling har ikke gjort sig gældende i BUPLS' arbejdsskadesager. I 2016 blev 53 % af BUPL's sager om ulykker anerkendt og i 2017 blev 50% af BUPL's sager om ulykker anerkendt.

BUPL's påvirkningsarbejde

Resultatet af Højesteretsdommen fra november 2013 har medført en ændring af praksis, der har ført til flere afviste arbejdsulykkessager. BUPL har forskellige instrumenter til at påvirke og lægge pres på behovet for at ændre lovgivningen og ikke mindst ændre fortolkningen af lovgivningen, som kommer til udtryk i form af praksis i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). BUPL forholder sig kritisk til AES' afgørelser. De afgørelser som BUPL finder "forkerte" ankes ud fra en faglig vurdering. BUPL udtager stævning mod Ankestyrelsen i sager der ofte er principielle.

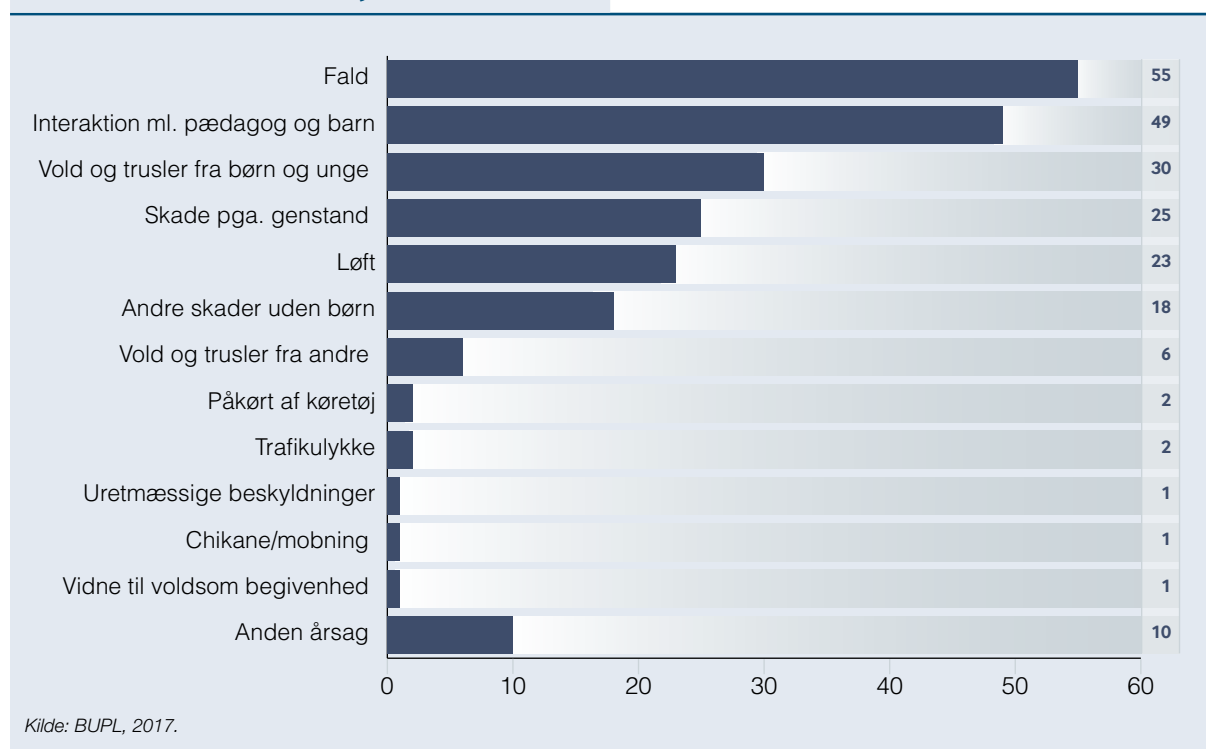
BUPL påvirker også den politiske dagsorden via samarbejde med relevante aktører, som for eksempel FTF, og ved at komme med indspark til den politiske debat i medierne. Et eksempel på dette er, at da BUPL's formand Elisa og en række andre formænd fra forskellige fagforbund i slutningen af 2017 sendte en fælleshenvendelse til beskæftigelsesordførerne om problematikken vedrørende faldende antal anerkendte arbejdsskader. Christian Juul (EL) kaldte Beskæftigelsesministeren i samråd i februar 2018 om det faldende antal anerkendte arbejdsskader. Han opfordrede ministeren til at indkalde fagforbundene til et møde. Møde i Beskæftigelsesministeriet primo april 2018. Ministeren gav udtryk for, at han gerne ville bakke op om forslaget. Der er bred politisk enighed om, at vi skal tilbage til en retstilstand som ligner den før højesteretsdommen i november 2013, hvilket vil medføre at flere sager vil blive anerkendt.

3. U.2014.452H En lærer med svære forudbestående gener i ryggen i form af degenerative forandringer kom til skade med sin ryg på arbejdet, hvor hun fik gener i ryggen. Højesteret fandt det ikke dokumenteret, at skaden medførte en forværring af den kroniske ryglidelse i et omfang, der udgjorde en personskade.

3.4 ÅRSAGER TIL ARBEJDSULYKKER

De hyppigste årsager til arbejdsulykker er fald og skader opstået i interaktion mellem pædagog og barn. Det er f.eks. situationer hvor børn springer op, trækker eller hænger i pædagogen. Det kan også være i situationer, hvor pædagogen griber eller fastholder et barn og derved kommer til skade (figur 4).

FIGUR 4: ÅRSAGER TIL ARBEJDSULYKKER 2017

Det fremgår af figur 4 at den hyppigste årsag til at pædagoger kommer til skade på arbejdet er fald skader. Antallet af ulykkessager opstået som følge af fald skader er 55. Den næst hyppigste årsag til arbejdsulykker er interaktion mellem pædagog og barn. Antallet i 2017 er 49 arbejdsulykker.

Derudover er vold og trusler fra børn og unge en hyppig årsag til at pædagoger bliver udsat for arbejdsulykker. Antallet af arbejdsulykker i 2017 pga. vold og trusler fra børn og unge er 30.

4. ERHVERVSSYGDOMME

Dette afsnit indeholder statistik over afsluttede sager om erhvervssygdomme i 2017.

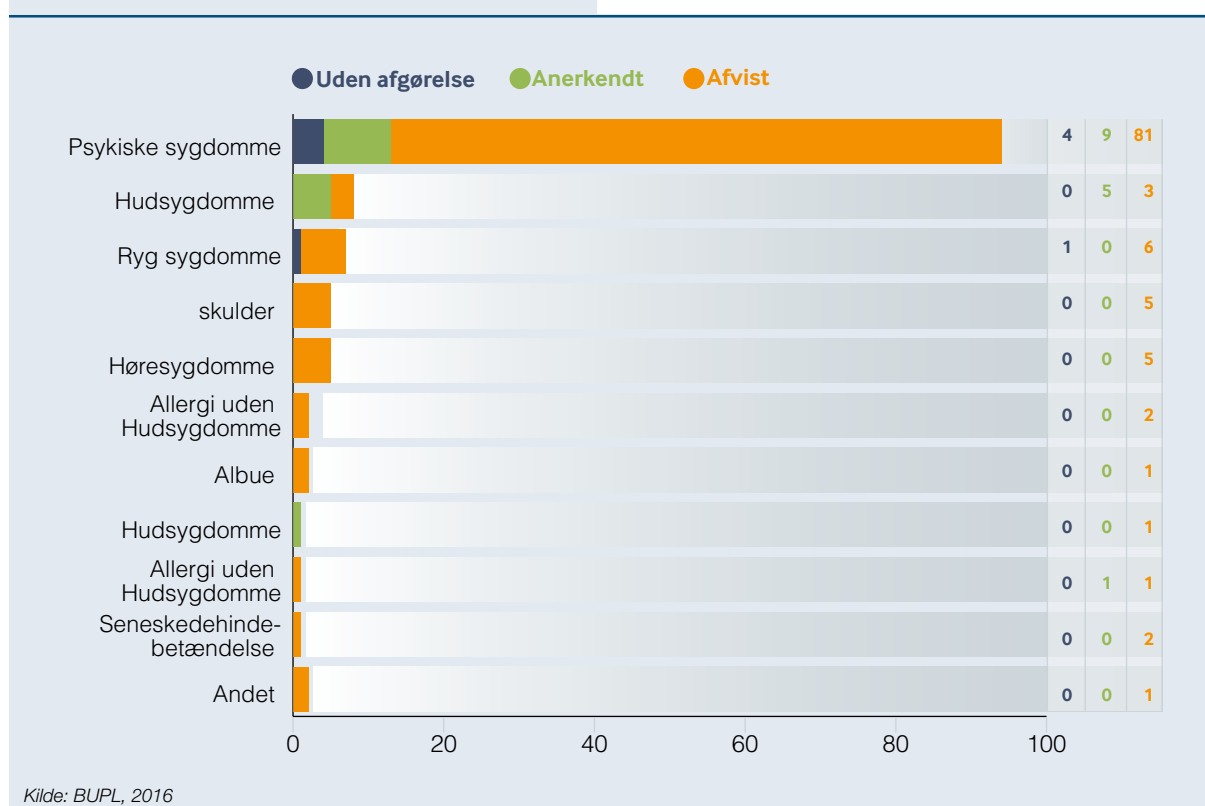
Definitionen på erhvervssygdomme er:

”Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde⁴. ”

4.1 ANTALLET AF ERHVERVSSYGDOMME FORDELT PÅ SKADENS ART

I 2017 har BUPL afsluttet 128 sager om erhvervssygdomme. Figur 5 viser antallet af afsluttede erhvervssygdomssager for pædagoger i 2017, fordelt på skadens art samt antallet af anerkendte og afviste sager.

FIGUR 5: ANTAL ERHVERVSSYGDOMME I 2017

Størstedelen af de afsluttede erhvervssygdomme er psykiske sygdomme. Ud af de afsluttede 128 erhvervssygdomssager er 94 sager psykiske sygdomme, hvilket svarer til 73 % af andelen af afsluttede erhvervssygdomme.

Den primære årsag til de mange psykiske sygdomme er, at pædagoger er udsat for en lang række jobfaktorer, arbejdsvilkår og relationer på arbejdet, som i høj grad påvirker det psykiske arbejdsmiljø. Det er grunden til, at pædagoger hovedsagligt får psykiske sygdomme efter udsættelse for længerevarende belastninger på arbejdet.

4. Arbejdsskadesikringsloven, § 7, nr. 1 (uddrag).

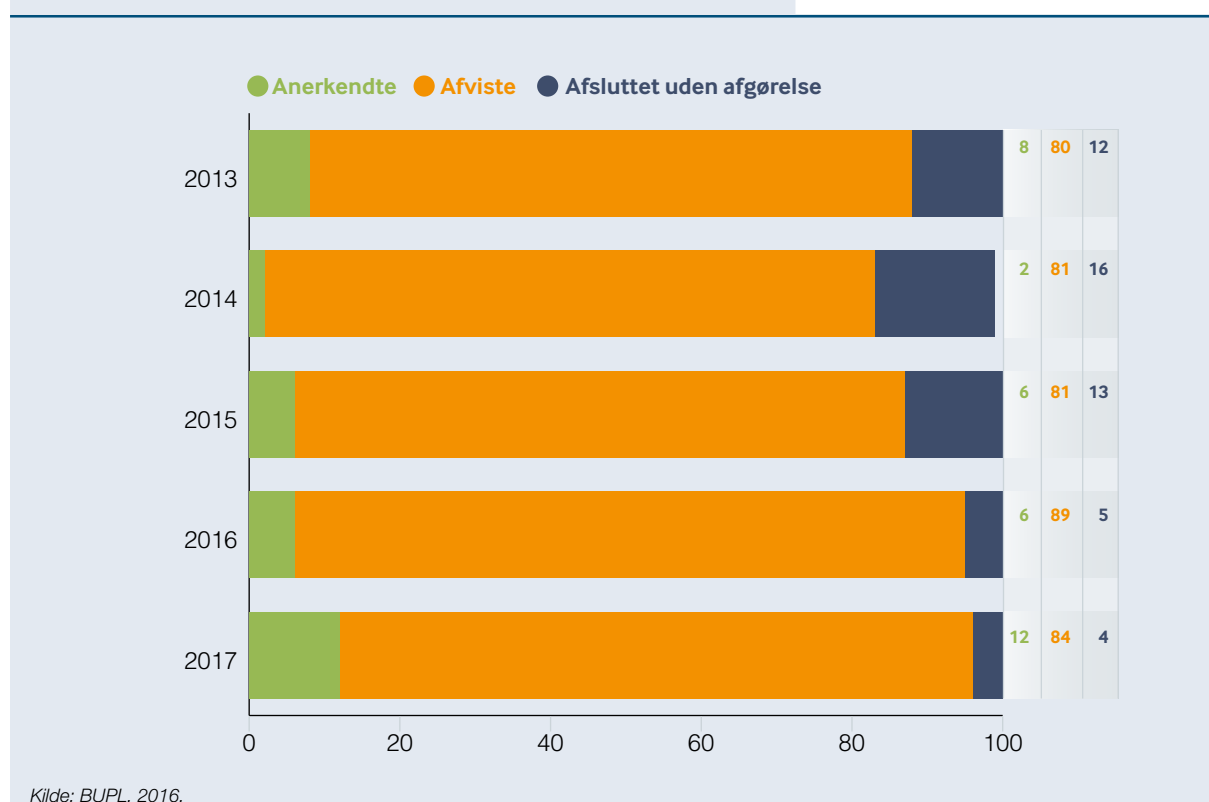
Derudover får pædagoger bl.a. også behandlet sager om hudsygdomme, ryggsygdomme, skulder- og høresygdomme som følge af længerevarende arbejdsbetingede belastninger.

Langt størstedelen af de afsluttede erhvervssygdomme er afvist, og det gælder både de psykiske- og fysiske sygdomme. Den primære årsag til at sagerne er afvist er, at kriterierne for belastningen ikke er opfyldt. For eksempel er kriteriet for at anerkende kroniske ryggsygdomme, at man minimum skal have løftet 8-10 tons dagligt i 8-10 år. Pædagoger opfylder ikke disse kriterier for belastning, selvom mange pædagoger dagligt udfører rygbelastende arbejde.

4.2 ANERKENDELSE OG AFVISNING I PERIODEN 2013-2017

Figur 6 illustrerer andelen af anerkendte og afviste erhvervssygdomssager og sager uden afgørelse i perioden fra 2013 til 2017.

FIGUR 6: ERHVERVSSYGDOMME – ANERKENDETE OG AFVISTE

Det fremgår af Figur 6 at 12 % af de afsluttede erhvervssygdomme i 2017 er anerkendt. Det er i alt 15 anerkendte sager ud af 128 afsluttede erhvervssygdomssager. Andelen af afviste erhvervssygdomssager er 84 % og sager uden afgørelse er 4 %.

I perioden 2013 til 2017 er anerkendelsesprocenten steget fra 8 % til 12 %. Der er sket en lille stigning i anerkendelsesprocenten af erhvervssygdomme, men der er tilsvarende færre sager der afsluttes uden afgørelse og det er fortsat vanskeligt for pædagoger at få anerkendt både fysiske og psykiske erhvervssygdomme.

Hovedparten af alle sager om erhvervssygdomme bliver afvist. Andelen af de afviste erhvervssygdomssager afsluttet i 2017 udgør 84 % svarende til 108 sager. Det er alene en mindre del på 12 %, der bliver anerkendt, hvilket svarer til 15 erhvervssygdomssager.

Derved ses, at det ofte er de sager, hvor medlemmerne har været udsat for vold og trusler, der er blevet anerkendt som arbejdsskader.

De 15 anerkendte erhvervssygdomssager i 2017 drejer sig om 9 psykiske sygdomme og 6 hudsygdomme. 1 psykisk erhvervssygdom er anerkendt efter erhvervssygdomsfortegnelsen. 8 psykiske sygdomme er blevet anerkendt efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget⁵. Alle 6 hudsygdomme er blevet anerkendt efter Erhvervssygdomsfortegnelsen. 6 anerkendte psykiske erhvervssygdomme skyldes længerevarende udsættelse for vold og trusler om vold og i de resterende 3 psykiske erhvervssygdomme er årsagen uretmæssige beskyldninger for seksuel krænkelse af et barn.

1. En pædagog får anerkendt diagnosen PTSD, som en psykisk erhvervssygdom efter erhvervssygdomsfortegnelsen. Pædagogen har været udsat for psykiske belastninger i form af vold og trusler fra børn og unge. Særlig en episode, hvor et 15 årigt barn forsøgte at stikke pædagogen ned med en saks. Pædagogen fik tilkendt 10 % i godtgørelse for varigt mén og under 15 % i tab af erhvervsevne.
2. En anden pædagog får anerkendt diagnosen depressiv enkeltepisode, som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen var udsat for længerevarende arbejdsmæssige belastninger i form af uretmæssige beskyldninger for seksuel krænkelse af to 3-årige piger fra børnehaven. Der blev tilkendt 18 % i godtgørelse for varigt mén og 35 % i tab af erhvervsevne.
3. En tredje pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion, som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen var udsat for længerevarende arbejdsmæssige belastninger i form af uretmæssige beskyldninger for seksuel krænkelse af en dreng fra børnehaven. Der blev tilkendt 10 % i godtgørelse for varigt mén og 25 % i tab af erhvervsevne.
4. En fjerde pædagog får anerkendt diagnosen belastningsreaktion, som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen var udsat for længerevarende arbejdsmæssige belastninger i form af uretmæssige beskyldninger for seksuel krænkelse af et barn fra børnehaven. Der blev tilkendt 20 % i godtgørelse for varigt mén og 85 % i tab af erhvervsevne.
5. En femte pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde på en skole efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra udadreagerende diagnose børn som i perioden var mellem 6 år og 10 år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 5 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.

5. Erhvervssygdomsudvalget består af repræsentanter fra arbejdsmarkedsparter – DA, LO, FTF med flere. Når en sag forelægges for Erhvervssygdomsudvalget er det med henblik på, at udvalget vurderer om sagen kan anerkendes udenfor fortegnelsen.

6. En sjette pædagog får anerkendt diagnosen kronisk depression og personlighedsændring som en psykisk erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde på en skole efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra børn og unge mellem 12 år og 14 år. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 8 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
7. En syvende pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en psykisk erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde på en skole efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra to 8-årige børn. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat det varige mén til 8 % i varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
8. En ottende pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en psykisk erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde på en skole efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra et udadreagerende 7-årigt barn. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat det varige mén til under 5 % i varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
9. En niende pædagog får anerkendt diagnosen uspecificeret belastningsreaktion som en psykisk erhvervssygdom uden for fortegnelsen efter forelæggelse for erhvervssygdomsudvalget. Pædagogen pådrager sig en psykisk sygdom på sit arbejde på et misbrugscenter efter længerevarende belastninger i form af vold og trusler fra børn og unge. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat det varige mén til under 10 % i varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
10. En tiende pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde og hyppig kontakt med vand. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 15 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
11. En ellefte pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde, bleskift og hyppig kontakt med vand. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 15 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
12. En tolvte pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde og hyppig brug af gummihandsker og kontakt med vand. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 8 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.
13. En trettende pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde og hyppig afsprøjtning af hænderne i forbindelse med bleskift og rengøring . Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 8 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.

14. En fjortende pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde og hyppig kontakt med vand. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastsat det varige mén til under 5 % og tab af erhvervsevne til under 15 %.
15. En femtende pædagog får anerkendt hudsygdommen toksisk eksem efter erhvervssygdomsfortegnelsen punkt G.2. Hudsygdommen toksisk eksem er opstået som følge af udsættelse for vådt arbejde og hyppig kontakt med vand. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt pædagogen 5 % i godtgørelse for varigt mén og fastsat tab af erhvervsevne til under 15 %.

Krav til dokumentation

Praxis har ændret sig i Erhvervssygdomsudvalget, hvilket har medført en lille stigning af antallet af pædagoger, der har fået anerkendt psykiske sygdomme i form af depression eller belastningsreaktion efter sagerne har været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget. I disse sager er de psykiske symptomer opstået som følge af længerevarende udsættelse for vold og trusler om vold, fra børn og unge. Det er dog stadigvæk vanskeligt at få anerkendt den type sager.

Der er en række krav til dokumentation af arbejdsbelastningen og nedenstående punkter er forslag til hvilken dokumentation, man kan indhente:

- Arbejdsgivers bekræftelse af hændelser
- Vidneudsagn
- Skriftlige registreringer
- Politianmeldelser
- Mails, breve, sms'er, mødereferater, avisartikler og rapporter fra Arbejdstilsynet

Endelig skal der også være tidsmæssig sammenhæng mellem udsættelse for en relevant psykisk belastning og symptomdebut. Der indhentes man relevante lægejournaler.

Registreringer af vold

For at kunne anvende registreringerne af vold og trusler i det voldsforebyggende arbejde, kan det være nødvendigt at registrere:

- Forekomsten, herunder antallet af voldsepisoder og hvilke former for vold, der forekommer.
- Omstændighederne, herunder hvor og hvornår voldsepisoderne opstår, hvad der skete før episoderne blev voldelige, og hvordan voldsepisoderne blev håndteret.

Registreringerne af voldsepisoder kan bruges til:

At indkredse voldens omfang, alvorlighed og karakter

Det er vigtigt at kende omfanget og alvorligheden af volden. Hvor mange voldsepisoder har der været i virksomheden? Er der tale om alvorlige eller mindre alvorlige voldsepisoder? Det er også vigtigt at indkredse, hvilke former for vold medarbejderne udsættes for. Er der tale om fysisk eller psykisk vold eller begge dele, og hvordan viser volden sig?

Der er flere forklaringer på, hvorfor det er vanskeligt for pædagoger at få anerkendt psykiske sygdomme. Udgangspunktet for at få anerkendt en erhvervssygdom er, at sygdommen står på fortegnelsen over erhvervssygdomme. Det er aktuelt kun sygdommene PTSD (posttraumatisk stress syndrom) og depression, der som psykiske diagnoser kan anerkendes efter erhvervssygdomsfortegnelsen, hvis de øvrige betingelser er opfyldt. Sygdommen depression er tillige kun gældende for personer, der har været udsat for exceptionelle belastninger under krigsdeltagelse.

Andre psykiske diagnoser som belastningsreaktion og depression (for ikke krigsdeltagere) kan eventuelt anerkendes uden for fortegnelsen efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, hvis der har været tale om en ekstraordinær psykisk arbejdsmæssig belastning.

Nogle af forklaringerne på, at pædagoger ikke kan få anerkendt en psykisk sygdom kan være på grund af:

- Manglende tidsmæssig sammenhæng mellem udviklingen af symptomer og påvirkningen
- At påvirkningen ikke har været tilstrækkelig belastende, som f.eks. lettere samarbejdsproblemer, omstruktureringer, almindelige afskedigelser og lignende
- At der mangler dokumentation for f.eks. mobning, vold og trusler

Eksempelvis kan mobning og vold være yderst vanskelig at bevise, såfremt der ikke er vidner til stede og hvis der ikke er skriftlig dokumentation. Ofte er det ikke tilstrækkeligt dokumenteret på grund af mangel på vidner eller skriftlige registreringer. Manglen på dokumentation kan også kompliceres ved, at pædagoger får nye arbejdsgivere eller relationen til ledelsen er vanskelig.

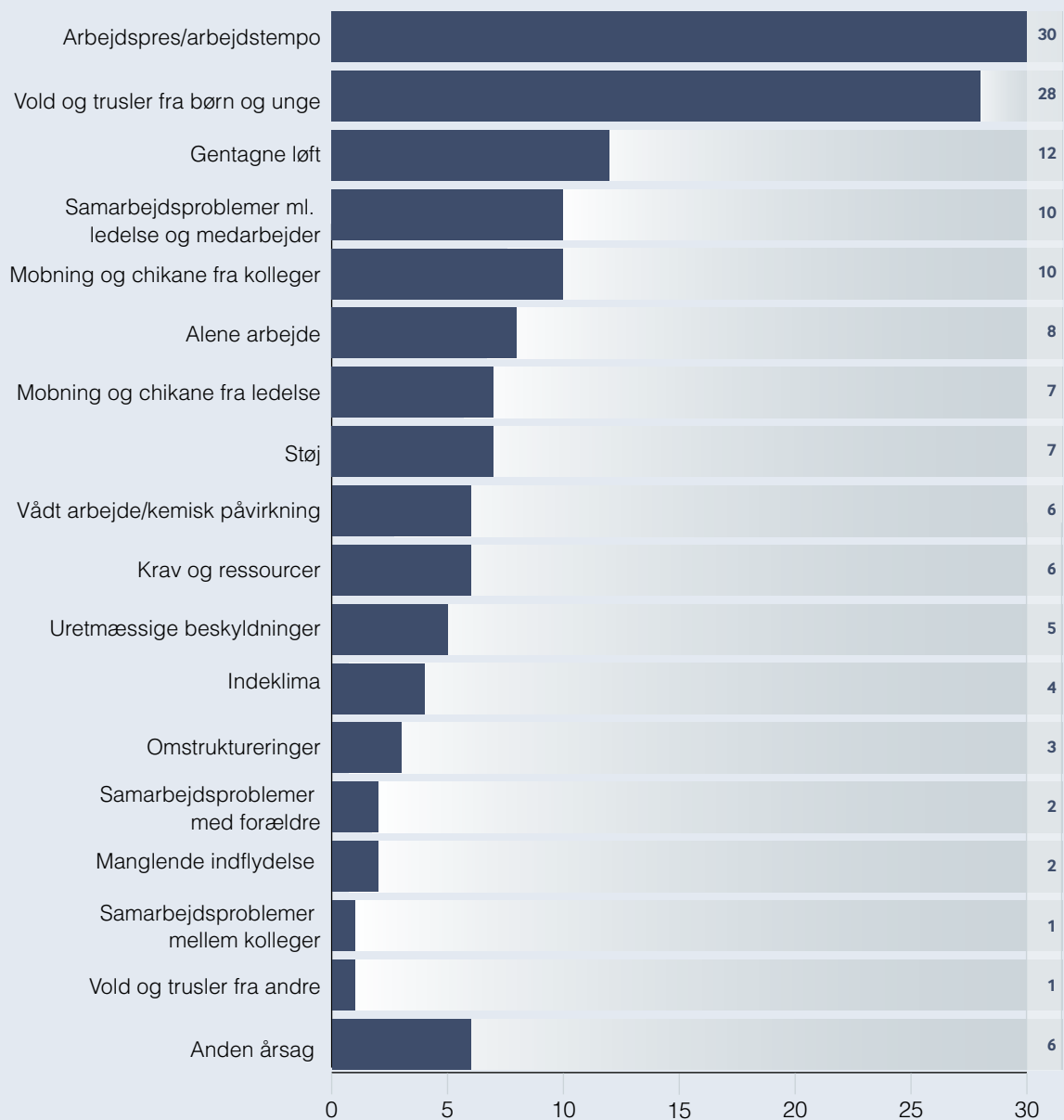
Det er vanskeligt at få tilføjet flere psykiske sygdomme på erhvervssygdomsfortegnelsen. Via forskning kan der skabes viden om sammenhænge mellem psykiske belastninger i arbejdet og psykiske sygdomme, der kan være med til, at flere psykiske sygdomme kommer på fortegnelsen.

4.3 ÅRSAGER TIL ANMELDELSE AF ERHVERVSSYGDOMME I 2017

De hyppigste årsager til, at pædagoger bliver syge af længerevarende arbejdsbetingede belastninger er Arbejdspres/arbejdstempo, vold og trusler fra børn og unge og gentagne løft. Disse problemer opstår som følge af pædagogernes arbejdsvilkår og dårligt psykisk og belastende fysisk arbejdsmiljø.

Udover gentagne løft er støj og vådt arbejde årsag til en del af de fysiske erhvervssygdomme.

FIGUR 7: ÅRSAGER TIL ERHVERVSSYGDOMME 2017

Kilde: BUPL, 2016.

5. ERSTATNINGER

Arbejdsskadede medlemmer i BUPL har i alt fået 31.559.764 kroner i erstatning inklusiv erstatninger i erstatningsansvarssager i 2017. Der er tilkendt 5.748.223 kr. i godtgørelse for varigt mén og 25.787.029 kr. i erstatning for erhvervsevnetab i 2017.

Hvad er varigt mén?	Medicinsk bedømmelse af den daglige ulempe i den personlige livsførelse, som en skade har medført. Varigt mén fastsættes på grundlag af en skades medicinske art og omfang og under hensyn til skadens forvoldte ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse. Det vurderes ud fra følgerne af en skade. Arbejdsskadeloven giver ret til godtgørelse for varigt mén, hvis tilskadekomne, som følge af skaden har et varigt mén på mindst 5 %
Hvad er tab af erhvervsevne?	Tab af erhvervsevne betyder, at skaden har forringet den tilskadekomnes evne til at tjene penge ved arbejde. Arbejdsskadeloven giver ret til erstatning for tab af erhvervsevne, hvis tilskadekomne efter skaden har et tab af erhvervsevne på mindst 15 %

SKEMA 8: MÉN GODTGØRELSE I BELØB 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal sager	115	82	81	64	77	95
Samlet beløb	6.240.737	4.923.468	4.923.468	3.482.748	4.512.091	5.748.223

Det fremgår af tallene i skema 9, at der i perioden 2012-2017 er sket et fald i antallet af sager med mén godtgørelse. I 2012 afsluttede BUPL 115 sager, hvorimod i 2017 er antallet faldet til 95 sager. Der er imidlertid sket en stigning siden 2015 fra 64 sager til 95 sager.

SKEMA 9: ERHVERVSEVNETABSERSTATNING I BELØB 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal sager	41	19	21	11	14	24
Samlet beløb	73.932.745	29.024.410	23.051.971	5.771.342	23.937.134	25.787.029

Det samme mønster gælder udviklingen i perioden 2012-2017 vedrørende antallet af afsluttede sager med erstatning for tab af erhvervsevne. Antallet af sager er faldet fra 41 i 2012 til 24 sager i 2017. Det samlede erstatningsbeløb er eksempelvis 73.933.745 kroner i 2012 og 25.787.029 kroner i 2017.

Det betydelige fald i sager med godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne skyldes, at færre pædagoger får anerkendt en arbejdsskade, hvorved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke tager stilling til spørgsmålet om mén og tab af erhvervsevne.

Civile søgsmål

BUPL fører også sager for medlemmer der har en arbejdsskadesag, hvori der også er et arbejdsgiveransvar. I disse sager hjælper BUPL medlemmerne med at gøre krav på for eksempel svie og smerte og tabt arbejdsfortjeneste overfor arbejdsgivernes forsikringsselskab i henhold til erstatningsansvarsloven.

SKEMA 10: CIVILE SØGSMÅL 2012-2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Svie og smerte	126.000	179.130	336.142	37.210	67.000	7.000
Tabt arbejdsfortjeneste	2.827.558	0	827.906	1.921.748	312.029	0
Renter og lignende	7644	0	0	1.884.538	1.428.876	17.512

BUPL fører også Retssager for medlemmer, der har en arbejdsskadesag. De afgørelser som BUPL finder "forkerte" ankes ud fra en faglig vurdering. BUPL udtager stævning mod Ankestyrelsen i sager der ofte er principielle.

6. METODE

Statistikken er udformet på baggrund af antallet af afsluttede arbejdsskadesager i 2017 i BUPL. Der er et ukendt antal af arbejdsskadesager, som vedrører BUPL's medlemmer, hvor BUPL Forbund ikke bistår i sagen. Det skyldes, at ikke alle medlemmer retter henvendelse til BUPL med henblik på at få råd og vejledning i forhold til deres arbejdsskadesag. Statistikken er således alene udtryk for de afsluttede sager, som BUPL Forbund er involveret i.

Datamaterialet er indsamlet på baggrund af et skema, som BUPL udfylder efter hver afsluttet arbejdsskadesag. Afslutningsskemaet har gennem årene været justeret for at øge kvaliteten og for at tilvejebringe mere specifik viden på arbejdsskadeområdet i BUPL. Justeringen har haft den virkning, at nogle kategorier og årstal ikke er sammenlignelige. Til gengæld har BUPL på andre områder fået en mere specifik viden og et fornødent datagrundlag til at tilvejebringe statistik af højere kvalitet og anvendelighed.